

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยที่เสนอในบทนี้ กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ตามความคิดเห็นของครูแนะแนว และผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5
2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ตามความคิดเห็นของครูแนะแนวและผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5

ประชากร

ประชากร ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่ง และผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้ช่วยผู้บริหาร ฝ่ายวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับ มัธยมศึกษากรมสามัญศึกษา ที่ตั้งอยู่นอกเขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล ในเขตการศึกษา 5 จำนวน 69 โรงเรียน เป็นประชากรโรงเรียนละ 2 คน รวม 138 คน

2. ครูแนะแนว ได้แก่ ผู้ทำหน้าที่หัวหน้างานแนะแนวของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษาที่ตั้งอยู่นอก เขตเทศบาลและเขตสุขาภิบาล ในเขตการศึกษา 5 จำนวน 69 โรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน รวม 69 คน

รวมเป็นประชากรที่จะตอบแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 207 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ

แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องตำแหน่ง ระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา รวมทั้งสิ้น 30 ข้อ โดยแยกเป็นมาตรการ คือ

มาตรการที่ 1	การพัฒนาและส่งเสริมการบริหารโครงการ	5 ข้อ
มาตรการที่ 2	การลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง	7 ข้อ
มาตรการที่ 3	การส่งเสริมให้นักเรียนช่วยตนเองและครอบครัว	5 ข้อ
มาตรการที่ 4	การส่งเสริมคุณภาพทางการศึกษา	6 ข้อ
มาตรการที่ 5	การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3 ข้อ
มาตรการที่ 6	การส่งเสริมการศึกษา การศาสนาและการ	
	วัฒนธรรมเพื่อชุมชน	4 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการ ศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้ง 6 มาตรการ จำนวน 32 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โครงการที่สำคัญ และจุดเน้นในการจัดการศึกษาของกรมสามัญศึกษา แนวคิดเกี่ยวกับการขยายการศึกษาภาคบังคับ รูปแบบและวิธีการขยายการศึกษาขั้นพื้นฐาน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของกรมสามัญศึกษา ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบัน โดยทำการศึกษาจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาเอกสารของกรมสามัญศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามมาตรการต่าง ๆ ทั้ง 6 มาตรการ โดยนำกิจกรรมจาก มาตรการมาสร้างเป็นแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไข แล้วปรับตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ
4. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการ 4 ท่าน ผู้ควบคุมดูแลการปฏิบัติ 3 ท่าน และผู้ปฏิบัติ 2 ท่าน รวม 9 ท่าน (ดังรายชื่อในภาคผนวก) ตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วนั้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และปรับปรุงแก้ไข ร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการ เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา ในเขตการศึกษา 5 จำนวน 69 โรงเรียน

2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือและคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถามส่งไปยังผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ที่อยู่นอกเขตเทศบาล และเขตสุขาภิบาล ในเขตการศึกษา 5 จำนวน 69 โรงเรียน โดยทางไปรษณีย์และด้วยตนเองบางส่วนและให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้จัดเตรียมซองและติดแสตมป์ไว้แล้ว รวมแบบสอบถามที่จัดส่งไปทั้งหมด จำนวน 207 ชุด

3. แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับกลับคืน มาจากโรงเรียน 63 โรงเรียน แต่ละโรงเรียน ได้รับกลับคืนมาครบทั้ง 3 ชุด คือ ของผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูแนะแนว รวมเป็นแบบสอบถามที่ได้รับคืน จำนวน 189 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.30

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับกลับคืน

ประชากร	จำนวนที่ส่ง	จำนวนที่รับคืน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	138	126	91.30
ครูแนะแนว	69	63	91.30
รวม	207	189	91.30

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for the Social Science PC) โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ตามมาตรการทั้ง 6 มาตรการ
วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา
ขั้นพื้นฐานในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 ทั้ง 6 มาตรการ วิเคราะห์โดยการหา
ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) เป็นรายชื่อแล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบ
ความเรียง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย